

Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka
w Kielcach

J.R.R. Tolkien
– opracowania twórczości
w j. polskim i angielskim

zestawienie bibliograficzne w wyborze

Wybór i opracowanie
Małgorzata Pronobis

Kielce 2012

Korekta

Dorota Parkita

Redakcja techniczna

opracowanie graficzne i skład komputerowy

Robert Kardas

Wydawca: Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach,
ul. Jana Pawła II 5, 25-025 Kielce
e-mail: biblioteka@pbw.kielce.pl
www.pbw.kielce.pl

1. Badeni, Joachim : Magia i taska / Joachim Badeni ; rozm. przepr. Dobrosław Kot // „Znak”. – Nr 9 (2004), s. 35-54
2. Banaszekiewicz, Jacek : O prawdzie i o zmyśleniu u Tolkienu / Jacek Banaszekiewicz ; rozm. przepr. Aleksander Pawlicki // „Gutenberg”. – 2002, nr 1, s. 12-17
3. Bardel, Michał : Byłem hobbitem / Michał Bardel // „Znak”. - Nr 9 (2004), s. 80-85
4. Bardel, Michał : J[ohn] R[onald] R[euel] Tolkien - geniusz czy nieszkodliwy schizofrenik? / Michał Bardel, Maciej Grabowski, Dobrosław Kot ; rozm. przepr. Ewa Kołodziejczyk // „Studium”. – Nr 9 (1997), s. 115-119
5. Bardel, Michał : Pierworodni / Michał Bardel // „Studium”. - Nr 9 (1997), s. 121-125
6. Biernacka, Anna : „Hobbit”, czyli wielkie tworzenie : specyfika powieści i jej wykorzystanie w organizacji pracy dydaktycznej / Anna Biernacka // „Warsztaty Polonistyczne”. – 2001, nr 3, s. 7-15
7. Błaszekiewicz, Bartłomiej : The world of the popular song in J.R.R. Tolkien's „The Lord of the Rings” / Bartłomiej Błaszekiewicz // “Approaches to Literature”. – Vol. 2 (2002), s. 81-97
8. Błaszekiewicz, Maria : „Done is a batell on the dragon blak” : the theme of the fight with the monster in the literary works of J.R.R. Tolkien / Maria Błaszekiewicz. – Bibliogr. // “Anglica”. – [Vol.] 14 (2005), s. 79-93
9. Błaszekiewicz, Maria : Enter the Hobbit : the Hobbits and the theme of heroic intrusion in „The Lord of the Rings” / Maria Błaszekiewicz. – Bibliogr. // “Acta Philologica”. – Nr 31 (2005), s. 137-148
10. Błaszekiewicz, Maria : “Now come the days of the king!” : the significance of the coronation scene in J.R.R. Tolkien's „The Lord of the rings” / Maria Błaszekiewicz. – Bibliogr. // “Anglica”. – [Vol.] 16 (2007), s. 37-52

11. Błaszkiwicz, Maria : The great chain of writing : Tolkien's story of Beren and Lúthien and the epic tradition / Maria Błaszkiwicz. – Bibliogr. // "Acta Philologica". – Nr 33 (2007), s. 128-135
12. Błaszkiwicz, Maria : The theme of heroic intrusion in J.R.R. Tolkien's „The Hobbit” / Maria Błaszkiwicz. – Bibliogr. // "Acta Philologica". – Nr 29 (2003), s. 95-106
13. Błaszkiwiczowa, Maria : The theme of heroic intrusion in J.R.R. Tolkien's „The Lord of the Rings” / Maria Błaszkiwiczowa // "Approaches to Literature". – Vol. 2 (2002), s. 99-108
14. Błaszkiwiczowa, Maria : Tolkien's evil kings / Maria Błaszkiwiczowa. – Bibliogr. // „Anglica”. – [Vol.] 13 (2003), s. 63-75
15. Borkowicz, Jacek : Tolkien - współczesny Homer / Jacek Borkowicz // „Więź”. – 2002, nr 3, s. 133-137
16. Bourkane, Mateusz : Czy Chrystus zawitał do Śródziemia? / Mateusz Bourkane // „W Drodze”. – 2008, [nr] 4, s. 31-36
17. Bruner, Kurt D. : Znaleźć Boga we Władcy Pierścieni / Kurt Bruner, Jim Ware. – Kraków : Wydawnictwo WAM, 2003. – 160 s.
18. Brzóstowicz-Klajn, Monika : Tolkienowska wyobraźnia przeciw XX-wiecznym doświadczeniom wojny / Monika Brzóstowicz-Klajn. – Streszcz. w jęz. ang. // „Acta Universitatis Nicolai Copernici. Filologia Polska”. – Z. 60 (2004), s. 75-84
19. Caldecott, Stratford : Świat obrazów u J. R. R. Tolkiena i C. S. Lewisa / Stratford Caldecott // „Communio”. – Nr 3 (2009), s. 42-49
20. Carter, Lin : Tolkien : Świat “Władcy Pierścieni” / Lin Carter. – Warszawa : „Iskry”, 2003. – 224, [4] s.
21. Chęcińska, Urszula : Z Tolkienowskiej nostalgii / Urszula Chęcińska // „Pogranicza”. – 2002, nr 4, s. 119-121
[Język powieści “Władca pierścieni” J.R.R. Tolkiena i jej ekranizacji]
22. Cholewa-Purgał, Anna : Cathartic dimension of fantasy in the works of J.R.R. Tolkien, C.S. Lewis and Ursula Le Guin / Anna Cholewa-Purgał. – Bibliogr. – Streszcz. w jęz. pol. // „Prace Naukowe Akade-

- mii im. Jana Długosza w Częstochowie. *Studia Neofilologiczne*. – Z. 5 (2006), s. 121-131
23. Colbert, David : Magiczny świat Władcy Pierścieni : mity, legendy i fakty leżące u źródła arcydzieła / David Colbert. – Warszawa : „Świat Książki” : “W.A.B.”, 2003. – 203, [4] s.
24. Cynarski, Wojciech Jan : Ku nowej mitologii Europy na przykładzie “fantasy” Tolkiena / Wojciech J. Cynarski. – Bibliogr. – Streszcz. ang. // „Dydaktyka Literatury”. – [T.] 28 (2008), s. 183-191
25. Czarnecka, Katarzyna : Bóg jest Panem aniołów i ludzi i elfów : chrześcijańskie elementy we „Władcy Pierścieni” J.R.R. Tolkiena / Katarzyna Czarnecka // „Przegląd Powszechny”. – 2003, nr 7/8, s. 173-185
26. Day, David : Bestiariusz Tolkienowski / tekst David Day ; il. Ian Miller [et al.]. – Poznań : Zys i S-ka., cop. 2001. – 223, [1] s.
27. Day, David : Pierścień Tolkiena / David Day ; il. Alan Lee. – Warszawa : „Amber”, 1997. – 183, [1] s.
28. Derdziński, Ryszard : Uświęcony mit : tolkienowska teologia Nadziei / Ryszard Derdziński // „Christianitas”. – Nr 25 (2006), s. 61-83
29. Devaux, Michaël : Itinerarium imaginationis ad Deum : podróż do Númeronu wraz z Inkingami / Michaël Devaux // „Communio”. – Nr 3 (2009), s. 50-68
30. Dziadkowiak, Konrad : Homo querens fabulam, czyli każdy człowiek poszukuje opowieści / Konrad Dziadkowiak // „Katecheta”. – Nr 5 (2010), s. 78-80
31. Dziadkowiak, Konrad : Tolkienowska koncepcja fantastyki mitopoetycznej : próba badania teologicznego / Konrad Dziadkowiak. – Gdańsk : Gdański Klub Fantastyki, 2011. – 90, [2] s.
32. Epopeja zastępcza? : dyskusja redakcyjna / Małgorzata Szpakowska, Wiesław Juszcak, Joanna Krakowska-Narożniak, Marek Gumkowski, Justyna Golińska // „Dialog”. – 2002, nr 8/9, s. 144-151 [“Władca Pierścieni”]

33. Foster, Robert : Encyklopedia Śródziemia / Robert Foster. – Warszawa : „Amber”, 1998. – 288 s.
34. Garbol, Tomasz : „Najmądrzejszy z mędrców nie wszystko wie” : wojna w twórczości J.R.R. Tolkiena / Tomasz Garbol. – Streszcz. w jęz. ang. // „Ethos”. – Nr 3/4 (2005), s. 245-256
35. Garbowski, Christopher : In the beginning... : Lewis’s and Tolkien’s creation myths and the „Book of Genesis” / Christopher Garbowski. – Bibliogr. // “Beyond Philology”. – [Nr] 3 (2004), s. 29-41
36. Garbowski, Christopher : The „Silmarillion” and „Genesis”: the contemporary artist and the present revelation / Christopher Garbowski. – Streszcz. w jęz. pol. // “Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska. Sectio FF Philologiae”. – Vol. 16 (1998), s. 49-62
37. Garbowski, Christopher : Tolkien : między sprawiedliwością a nadzieją / Christopher Garbowski // „Przegląd Powszechny”. – 1997, nr 1, s. 80-86
38. Garbowski, Krzysztof : Recovery and transcendence for the contemporary mythmaker : the spiritual dimension in the works of J. R. R. Tolkien / Krzysztof Garbowski. – Lublin : Maria Curie-Skłodowska University Press, 2000. – 231 s.
39. Gielis, Marcel : Louis Bouyer i John R. R. Tolkien : związki łączące chrześcijańską wiarę z mitami / Marcel Gielis // „Communio”. – Nr 3 (2009), s. 69-83
40. Gulisano, Paolo : Mitologia a teologia dziejów : Johan Ronald Reuel Tolkien / Paolo Gulisano // „Communio”. – Nr 3 (2006), s. 88-98
41. Iwicka, Beata : Kultura Śródziemia w końcu Trzeciej i na początku Czwartej Ery : J. R. R. Tolkien “Władca pierścieni”, “Silmarillion”, “Hobbit” / Beata Iwicka. – Gdańsk : Gdański Klub Fantastyki, 1996. – 162, [1] s.
42. Jakuboze, Adrian : Baśń, oralność, zagadka : studia / Adrian Jakuboze, Maria E. Pobieżyńska, Michał Zaczek ; red. nauk. Jakub Z. Liचाński ; Pracownia Badań Historii i Teorii Retoryki. Wydział Polonistyki. Uniwersytet Warszawski. – Warszawa : Wydawnictwo DiG, 2007. – 377, [1] s.

-
43. Kamińska, Anna Dorota : Baggins czy Pytlík czyli jak przetłumaczyć Tolkiena / Anna Dorota Kamińska // „Nowa Fantastyka”. – 1996, nr 9, s. 67-68
  44. Klęczar, Aleksandra : The Black Gate of Alexander? : tracing possible presence of the „Gate of Alexander” motif in J.R.R. Tolkien’s „The Lord of the Rings” / Aleksandra Klęczar. – Streszcz. w jęz. pol. // “Studia Litteraria Universitatis Iagellonicae Cracoviensis”. – [T.] 2 (2007), s. 55-66
  45. Korulska, Ewa : Tolkien - lektura albo gra z tekstem / Ewa Korulska // „Nowa Polszczyzna”. – 1997, nr 4, s. 32-36
  46. Książek-Szczepanikowa, Aniela : Czytelnik otwarty na światłość / Aniela Książek-Szczepanikowa ; [Akademia Podlaska]. – Siedlce : Wydawnictwo Akademii Podlaskiej, 2009. – 155 s.
  47. Książek-Szczepanikowa, Aniela : John Reuel Ronald Tolkien i jego mitopoetyka / Aniela Książek-Szczepanikowa // „Conversatoria Litteraria”. – R. 1 (2007), s. 145-165
  48. Leśniewski, Michał : Jak hobbit został Aryńczykiem / Michał Leśniewski // „Dialog=Pheniben”. – 2004, nr 7, s. 16-17
  49. Lichański, Jakub Zdzisław : Epos i retoryka : przypadek Tolkiena : fragm. / Jakub Z[dzisław] Lichański // „Acta Universitatis Wratislaviensis. Literatura i Kultura Popularna”. – Nr 7 (1998), s. 87-101
  50. Lichański, Jakub Zdzisław : Mythopoeia Johna Ronalda Reula Tolkiena : fragm. / Jakub Z[dzisław] Lichański // „Gnosis”. – Nr 7 (1995), s. 32-36
  51. Lichański, Jakub Zdzisław : Nieustająca radość czytelników / Jakub Z[dzisław] Lichański // „Nowe Książki”. – 2002, nr 4, s. 70-71 [„Władca Pierścieni”]
  52. Lichański, Jakub Zdzisław : Opowiadania o ... krawędzi epok i czasów Johna Ronalda Reuela Tolkiena czyli Metafizyka, powieść, fantazja / Jakub Zdzisław Lichański spisał ; [il. Katarzyny Kariny Chmiel]. – Warszawa : „DiG”, 2003. – 197, [3] s.

53. Majkowski, Tomasz Z. : Uciec przed Tolkienem / Tomasz Z. Majkowski // „Dekada Literacka”. – Nr 5/6 (2004), s. 53-56
54. Match, Karolina : Babskie czytanie / Karolina Match // „Warsztaty Polonistyczne”. – 2001, nr 4, s. 104-106
[Powieść “Wyprawa”]
55. Mekeresz, Aleksandra : „And the world shall be” - the genre and the origin of „The Lord of the Rings” / Aleksandra Mekeresz. – Bibliogr. // “Studia Filologiczne (Racibórz)”. – T. 2 (2008), s. 163-171
56. Mikołajczyk, Katarzyna : Pochodzenie i natura pierścienia w Legendarium J.R.R. Tolkiena / Katarzyna Mikołajczyk // „Acta Universitatis Wratislaviensis. Literatura i Kultura Popularna”. – Nr 12 (2005), s. 21-28
57. Milcarek, Paweł : Jak rodzi się baśniowa opowieść : wstęp do teorii baśni chrześcijańskiej / Paweł Milcarek // „Christianitas”. – Nr 40 (2008), s. 83-93
58. Nowak, Jakub : “Władca Pierścieni” jako powieść religijna / Jakub Nowak // „Przegląd Powszechny”. – 2005, nr 6, s. 110-120
59. Olszański, Tadeusz Andrzej : Miód, który wsiąkł w chleb / Tadeusz A. Olszański // „Nowa Fantastyka”. – 2007, nr 3, s. 6-8
60. Olszański, Tadeusz Andrzej : Mitopoeia Tolkiena na tle tradycji mitycznych / Tadeusz A. Olszański // „Christianitas”. – Nr 23/24 (2005), s. 368-370
61. Olszański, Tadeusz Andrzej : Tolkien i mit arturiański / Tadeusz A. Olszański // „Nowa Fantastyka”. – 2004, nr 8, s. 69-70
62. Pearce, Joseph : Prawdziwy mit : katolicyzm “Władcy pierścieni” / Joseph Pearce // „Fronda”. – Nr 27/28 (2002), s. 190-201
63. Perry, Michael W. : Klucz do Tolkiena : chronologia i komentarz do Władcy Pierścieni / Michael W. Perry. – Warszawa : „Muza”, 2004. – 367, [1] s.
64. Poradecki, Mateusz : Społeczne i rasowe relacje w obliczu wojny w prozie Johna Ronalda Reuela Tolkiena i Andrzeja Sapkowskiego /

- Mateusz Poradecki. – Streszcz. w jęz. ang. // „Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi. Seria 1 Nauki Filologiczne”. – Z. 2 (2003), s. 113-128
65. Poradecki, Mateusz : Światy i przyroda w literaturze fantasy : na podstawie utworów Tolkiena i Sapkowskiego / Mateusz Poradecki. – Streszcz. w jęz. ang. // „Acta Universitatis Lodziensis. Folia Litteraria Polonica”. – [Z.] 7, t. 1 (2005), s. 495-514
66. Pustowaruk, Marek : Świat znaczący : o symbolice miejsc w “Hobbitcie” i “Władcy pierścieni” J.R.R. Tolkiena / Marek Pustowaruk. – Streszcz. w jęz. ang. // „Literatura Ludowa”. – 2003, nr 2, s. 21-32
67. Pytel, Tomasz : Gwiezdne wojny Tolkiena / Tomasz Pytel // „Nowa Fantastyka”. – 2002, nr 3, s. 65-66
[„Władca Pierścieni”]
68. Pytlos, Barbara : Magiczny świat “Władcy Pierścieni” / Barbara Pytlos // „Guliwer”. – 2004, nr 2, s. 91-92
69. Ratajczyk, Anna : „Sacrum” w twórczości Johna Ronda Reuela Tolkiena / Anna Ratajczyk. – Streszcz. ang. // „Studia Warmińskie”. – T. 44/45 (2007/2008), s. 113-131
70. Rumpel, Artur : Bogowie i duchy w mitologii germańskiej i w “Silmarillionie” : próba analizy porównawczej / Artur Rumpel // „Albo Albo”. – 2007, z. 4, s. 127-134
71. Sebanc, Marc : Tolkien i Logos : niesłychana miłość / Marc Sebanc // „Communio”. – Nr 3 (2009), s. 84-100
72. Smadja, Isabelle : Władca Pierścieni albo Kuszenie zła / Isabelle Smadja. – Warszawa : „Bellona”, 2004. – 151, [1] s.
73. Szostak, Wit : Kulturowy fenomen Tolkiena / Wit Szostak // „Znak”. – Nr 9 (2004), s. 14-18
74. Szulc, Przemysław : Koniec i początek, czyli słów kilka o eschatologii Śródziemia / Przemysław Szulc // „Acta Universitatis Wratislaviensis. Literatura i Kultura Popularna”. – Nr 12 (2005), s. 5-19

75. Szulc, Przemysław : Kosmogonia Śródziemia w Legendarium Johna R.R. Tolkiena / Przemysław Szulc // „Acta Universitatis Wratislaviensis. Literatura i Kultura Popularna”. – Nr 11 (2003), s. 27-49
76. Szurek, Agnieszka : Sprawiedliwość i prawo w świecie Tolkienowskiego legendarium / Agnieszka Szurek // „Acta Universitatis Wratislaviensis. Literatura i Kultura Popularna”. – Nr 10 (2002), s. 61-76
77. Szyjewski, Andrzej : Od Valinoru do Mordoru : świat mitu a religia w dziele Tolkiena / Andrzej Szyjewski. – Kraków : “M”, 2004. – 497 s.
78. Szyjewski, Andrzej : Prawda a mit : klucz do Tolkienowskiego świata / Andrzej Szyjewski // „Znak”. – Nr 9 (2004), s. 19-34
79. Szymański, Jakub : Tolkien - prorok czasów ostatecznych / Jakub Szymański // „Frona”. – Nr 34 (2004), s. 128-147
80. Ślósarska, Joanna : Drzewa Valinoru : magiczny egzystencjalizm w “Silmarillionie” J.R.R. Tolkiena / Joanna Ślósarska // „Prace Polonistyczne”. – Ser. 58 (2003), s. 217-228
81. Tyler, J. E. A. : Tolkien : przewodnik encyklopedyczny / J. E. A. Tyler. – Poznań : CIA-Books - SVARO, 1992. – 375, [1] s.
82. Uznański, Sebastian : Gdyby Freud spotkał Tolkiena / Sebastian Uznański // „Nowa Fantastyka”. – 2004, nr 2, s. 69-71 [Psychologiczna analiza “Władcy Pierścieni”]
83. Zgorzelski, Andrzej : Czy Pan lubi Tolkiena? / Andrzej Zgorzelski ; rozm. przepr. Anna Andruszkiewicz // „Przegląd Powszechny”. – 2002, nr 12, s. 373-384